

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 25.01.2022

§ 5

Lahden kaupunkipyöräpalvelun lipputuotteet 2022

3332/00.01.03.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hankepäällikkö, Kestävä liikkuminen, Anna Huttunen p. 044 482 6176

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää, että kaupunkipyöräpalvelun lipputuotteita on kaudella 1.4.-31.10.2022 kolme (3): kausilippu, viikkolippu ja päivälippu. Lautakunta päättää hyväksyä lipputuotteiden hinnat esityksen mukaisesti seuraavasti: Kausilippu 7kk 50€, viikkolippu 10€ ja päivälippu 5€. Lahden kaupunki saa lisäksi järjestää alennus- ja muita lippukampanjoita asiakashankinnan tarpeisiin.

Perusteluosa

Lahden kaupunki päätti hankkia kaupunkipyöräpalvelun vuonna 2021. Järjestelmän toteuttaa ja palvelun operoinnista vastaa Freebike S.r.o. Joukkoliikennettä täydentävä kaupunkipyöräpalvelu käynnistettiin pilottijaksolla syksyllä 2021. Kokeilujakso kesti kaksi kuukautta ja varsinainen 5-vuotinen sopimuskausi käynnistyy 1.4.2022. Sopimus jatkuu 1.3.2027 asti. Sopimuksen optioina kaupungilla on mahdollisuus kasvattaa pyörien määrä 500 pyörään ja laajentaa palvelu ympärivuotiseksi. Lisäksi

sopimuskautta voidaan jatkaa kahdella vuodella. Kaupunkipyörien arvonlisäveroton hankinnan arvo on 2 793 912 euroa, mikä tekee 5 vuoden sopimuksella kauden bruttokustannukseksi 465 652. Kaupunki saa sekä lipputulot ja sponsoritulot kokonaan itselleen. Nämä tulot vähennetään bruttokustannuksista ja saadaan järjestelmän nettokustannukset.

Vuonna 2019 tehdyssä toteutettavuusselvityksessä arvioitiin keskimääräisiksi lipputuloiksi 120 000 euroa. Yhdessä sponsoritulojen kanssa tuloiksi arvioitiin noin 200 000 euroa.

Uudempana tuloreferenssinä Lahden järjestelmälle toimii Kuopion kaupungin kaupunkipyöräpalvelu. Kuopio on kooltaan Lahden kanssa samaa luokkaa, järjestelmä on samankokoinen ja Lahden lisäksi ainoa sähköpyöräjärjestelmä Suomessa. Vuonna 2021 Kuopion kaupunkipyörien lipputulot yksinään olivat yhteensä 270 000 euroa, joka antaa osviittaa Lahden tulopotentialista.

Pyörien vuosittainen toimintakausi perustilanteessa on 1.4.-31.10. Kaupunkipyöräjärjestelmä kattaa lähtötilanteessa 250 pyörää ja 30 asemaa, jotka on sijoitettu Lahden kaupungin alueelle noin viiden kilometrin säteelle keskustasta. Asemaverkoston koko ja asemien maantieteellinen sijainti on sidottu pyörien kokonaismäärään ja kaupunkirakenteeseen. Asemaverkon suunnittelussa on otettu huomioon asutuksen ja muiden toimintojen sijainti. Jokaiselle asemalle optimaalinen pyörien määrä on 10 pyörää, tällä hetkellä osalla asemista pyörämäärä jää hieman alle. Kaupunkipyöräpalvelu toimii sovelluksella ja lisäksi tietoa ja päivityksiä käyttötilastoja löytyy kaupunkipyöräpalvelun nettisivuilta.

Kokeilukauden 2021 tuloksia

Kaupunkipyörien rekisteröityneiltä käyttäjiltä kysyttiin pilottikauden päätteeksi kokemuksia kaudesta sekä Mankelien käytön vaikutuksista liikkumistapoihin. Lisäksi kysyimme käyttäjien maksuvalmiudesta varsinaisen 7 kuukauden kausimaksuun. Kyselyyn vastasi 505 henkilöä ja käyttäjät arvottivat palvelun käyttäjäkokemuksensa perusteella erinomaiseksi.

Suurin osa vastaajista ajeli Mankeleilla vähintään muutaman kerran viikossa. Suosituimmat syyt käyttää Mankelia olivat kätevä tapa liikkua, huolettomuus ja sähköavusteisuus. Suuri osa ilmoitti korvanneensa Mankeleilla niin kävely-, auto-, joukkoliikennematkoja kuin omalla pyörällä tehtyjä matkoja. Kolmasosa kertoi yhdistäneensä joukkoliikennettä ja Mankeli-matkoja. Yli 80 % vastaajista koki palvelun tuoneen heille ajallista säästöä. Kyselyn perusteella käyttäjät olisivat yleisimmin valmiita maksamaan koko 7 kuukauden kaupunkipyöräkaudesta jotakin 31–50 euron välillä.

Kokeilukaudella kahden (2) kuukauden kokeilukauden hinta oli 10€, mikä oikeutti rajattomaan määrään alle 30 minuutin mittaisia matkoja. Kokeilukaudella lipputuotteita oli vain yksi. Tauottamisesta ja maksimissaan kolmen tunnin pitkstä lainasta veloitettiin erillisten hintaportaiden mukaisesti. Järjestelmän sakkomaksun hinta oli 100 euroa. Tauottamista ja pidennetyn lainan ehtoja selkeytetään varsinaiselle kaudelle yhdessä operaattorin kanssa.

Pilottikaudella matkoja tehtiin yhteensä 35670 ja kausilippuja myytiin 1600 kappaletta. Näin ollen yhden mankelimatkan hinnaksi tuli n. 0,45 euroa. Pyörillä ajettiin jo syksyn pilottikaudella keskimäärin 2,33 matkaa päivässä.

Palvelun kannalta optimaalinen matkamäärä olisi noin 4-6 matkaa / pyörä / päivä.

Lipputuotteet ja hinnat kaudella 2022

Kauden 2022 lipputuotteiksi ehdotetaan kausi-, viikko- ja päivälippuja. Tavoitteena on tarjota houkuttelevan hintainen kausimaksu, joka palvelee erityisesti lahtelaisia ja kaikkia Lahdessa paljon aikaa viettäviä. Lisäksi päivä- ja viikkolipuilla palvellaan kokeilijoita, matkailijoita ja muita satunnaisia käyttäjiä. Lahdessa ei oteta käyttöön minuuttiveloitusta, joka on tuttu muista mikroliikkumispalveluista. Kaupunkipyöräpalvelu nähdään selkeästi joukkoliikenteen osana ja asiakkaat halutaan sitouttaa edullisella kausihinnalla säännöllisiksi palvelun käyttäjiksi. Tämä on myös käyttäjien kannalta kustannustehokkaampi ratkaisu.

Kausilipun hinta vaihtelee useissa kaupungeissa 35-60 euron välillä. Kuopiossa, jossa kaupunkipyörät Lahden tapaan ovat sähköavusteisia, on kauden hinta 60 euroa. Helsingissä, missä kaupunkipyörät eivät ole sähköavusteisia, on kauden hinta 35 euroa. Lahdessa 50 euroa oli käyttäjäkyselyn perusteella suurelle osalle vastaajista kausilipun hinnan yläraja. Viikko- ja päivälippujen hinnat 10 ja 5 euroa ovat vakiintuneita hintoja referenssikaupungeissa.

Kaupunkipyöräpalvelun kausilipun hinnaksi ehdotetaan 50 euroa (noin 7 euroa/kk), viikkolipun hinnaksi 10 euroa ja päivälipun hinnaksi 5 euroa.

Hinnat perustuvat referenssitietoihin muista kaupungeista sekä kaupunkipyörien käyttäjäkyselyn tulokseen. Lipputuloista voi tehdä erilaisia arvioita, mutta enemmän tiedämme vasta kauden 2022 jälkeen.

Esimerkkilaskelma erään kaupunkireferenssin mukaisen

lipputuotejakauman mukaan: Jos käyttäjiä olisi yhteensä 7000, joista 70%

ostaa kausilipun, 7,5% viikkolipun ja 22,5% päivälipun, tulisi ehdotetulla hinnastolla lipputuloja vuodessa yhteensä: 258 125,00 euroa. Lisäksi Lahden kaupunki järjestää oman harkinnan mukaan alennus- ja muita lippukampanjoita asiakashankinnan tarpeisiin. Esimerkkejä tästä olisivat esimerkiksi oppilaitosyhteistyö ja avajaiskampanja.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: valmistelija